

Makale Geliş Tarihi: 31.10.2019
Kabul Tarihi: 06.12.2019

ÜNİVERSİTELERİN SOSYO-EKONOMİK GELİŞMEDEKİ ROLÜ: BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ¹

Doç. Dr. Zafer KANBEROĞLU
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
İİBF İktisat Bölümü,
zkanberoglu@yyu.edu.tr
Orcid: 0000-0002-4440-4133

Kader KARDOĞAN
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
SBE İktisat ABD,
kader_kardogan@hotmail.com
Orcid: 0000-0003-0890-7697

Öz

Üniversiteler, buldukları bölgenin sosyo-ekonomik gelişmesini sağlayan en önemli unsurlarından biridir. Üniversiteler farklı bölgelerden gelen bireyleri kendi bünyesinde buluşturup kültürel anlamda çeşitlilik sağlamaktadır. Ekonomik anlamda, üniversiteler kent ekonomisine yapmış oldukları harcamalar ile ön plana çıkmaktadır. Üniversiteler kalkınmanın önemli faktörlerinden olan beşeri sermayeyi üretmektedirler. Bu çalışma kapsamında Bitlis Eren Üniversitesi'nin bulunduğu bölgenin sosyo-ekonomik kalkınmadaki rolü saha çalışmasıyla incelenmiştir. Temsili olarak 400 öğrenciyle yapılan anket verilerinden elde edilen bilgilere göre Bitlis Eren Üniversitesi'nin bölgenin sosyo-ekonomik gelişimine pozitif katkı sağladığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Üniversite, Bölgesel Kalkınma, Sosyo-Ekonomik Gelişme, Bitlis

THE ROLE OF UNIVERSITIES IN SOCIOECONOMIC DEVELOPMENT: THE CASE OF BITLIS EREN UNIVERSITY

Abstract

Universities are one of the most important factors in the socio-economic development of the region. Universities bring together individuals

¹ Bu çalışma Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından SYL- 2017-5526 proje koduyla desteklenen “Bölgesel Kalkınmada Sivil Toplum Kuruluşlarının Rolü: Van Örneği” adlı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

from different regions and provide cultural diversity. In economic terms, universities come to the forefront with their expenditures on urban economy. Universities produce human capital which is one of the important factors of development. Within the scope of this study, the role of Bitlis Eren University in the socio-economic development of the region was examined with a field study. According to the data obtained from the survey data with 400 students, Bitlis Eren University contributed positively to the socio-economic development of the region.

Keywords: University, Regional Development, Socio-Economic Development, Bitlis

GİRİŞ

Üniversitelerin kalkınma üzerinde etkili olduğu dünya tarihinde genel kabul görmektedir. Zira üniversiteler buldukları yörede sosyal, siyasal, ekonomik, kültürel, teknik konularda sorumluluk taşıyan kurumlardır. Bu bağlamda üniversiteler beşeri sermaye dediğimiz olguyu içinde barındıran en önemli kurumlardan biri olarak kabul edilmektedir. Beşeri sermaye, bir ülkenin kalkınmasında fazlasıyla bir rol üstlenmekte; bilginin gelişiminde, yeni bilgilerin üretilmesinde, bu bilgilerin yayılmasında ve sosyo-kültürel gelişimde kullanılmaktadır. Üniversiteler bu yönüyle teknoloji, bilim, fen ve beşeri bilimler ile ilgili araştırmalarıyla sadece sürdürülebilir ulusal kalkınma açısından değil aynı zamanda sürdürülebilir uluslararası kalkınma açısından da önemli yapı taşlarıdır. Bu çalışmada, üniversitelerin buldukları bölgeye sosyo-ekonomik katkıları Bitlis Eren Üniversitesi örneğinde incelenmiştir. Bitlis Eren Üniversitesi özelinde Yükseköğretim kurumlarının bölgeye olan ekonomik katkısı Üniversite öğrencilerine uygulanan anket çalışmasıyla ortaya konulmuştur.

I. SOSYO- EKONOMİK KALKINMA VE ÜNİVERSİTELER

Ekonomik kalkınma ve büyüme ülkelerin en temel amaçlarından birisidir. Bu amaca ulaşmak için de ülkelerin sahip olduğu mevcut kaynakları rasyonel bir biçimde kullanmak gerekmektedir. Ekonomik kalkınma insanoğlunun ekonomik gelişiminin nasıl değiştiğini, bu değişim için neler yapılması gerektiğini ve koşulların daha iyi şartlara nasıl gelmesi gerektiğini dile getirmektedir. Gönel (2010)'a göre insanoğlu her zaman daha iyi daha mutlu, refah seviyesi daha yüksek bir yaşama gereksinim duymakta ve bu sebeple ekonomik kalkınmayı sadece ekonomik koşullarla değil daha geniş anlamda tanımlamak gerektiğine inanmaktadır. Gönel (2010), ekonomik gelişmelerin daha büyük etkisi olduğunu, eğitim, kültür, hak ve özgürlükler gibi kavramlarında kalkınma içerisinde

değerlendirilmesini istemektedir. Kalkınma kavramının temel dinamiklerinden biri eğitim olarak görülmektedir. Günümüzde eğitimin ekonomik, toplumsal ve kültürel yönden kalkınmayı en hızlı etkileyen faktörlerden biri olduğu bilinmektedir. Eğitimli bireylerin bilgi, birikim ve becerileri sayesinde iktisadi kalkınmada nitelikli iş gücünü oluşturup hızla gelişen teknolojiye ayak uydurması ekonominin de hızla kalkınmasını sağlamaktadır. Eğitim, insanların bilgisini arttıran insanların daha nitelikli hale gelmesini sağlayan bunun dışında iktisadi kalkınmanın bir sonucu olarak mal ve hizmet talebini artırarak insanların yaşam seviyesini yükselten bir etkidir (Barro, 2002: 9-24).

Bir ülkenin kalkınmasında rol alan sermaye ve teknoloji transferlerinin yanında, kalifiyeli nitelikli işgücüne de ihtiyaç duyulmaktadır. Bunun için birçok ekonomist eğitim harcamalarına destek vermiştir. Çünkü eğitimle kazanılan bilgi ve beceri, toplumların kalkınmasında etkili olduğu gibi bireylerin eğitim seviyesinin düşük olmasından kaynaklanan sorunları da en aza indirmektedir. Bu sayede eğitim ülke beşeri sermayesi yükseltmekte, ülkedeki teknolojik gelişime ve ülkenin kalkınmasına da büyük ölçüde fayda sağlamaktadır (Çakmak, 2008: 39). İnsan kaynaklarının üretkenlik kapasitesini, becerisini geliştirerek işgücünün verimliliğini arttıran eğitim sayesinde ekonomik gelişme hızlanmakta ve buna bağlı olarak insanoğlunun refah standartları yükselmektedir. Nihai olarak beşeri sermaye ve eğitim ikilisinin bireyin kendini geliştirmesi noktasında ortaya çıktığı görülmektedir. Aynı zamanda bu ikili ilişki, beşeri boyuttan çıkıp kültürel, sosyal ve ekonomik boyuta çok güçlü bir gelişme dinamiği oluşturmaktadır (Çolak, 2010: 115).

II. ÜNİVERSİTELERİN SOSYO-EKONOMİK ETKİLERİ

Üniversiteler bir ülkenin gelişiminde gerekli gördüğü kalifiye işgücünün yetişmesinde, bilginin üretilmesi ve yayılmasında, topluma yapılan hizmette önemli bir rol üstlenmektedir. Buna ek olarak üniversiteler hem ülkelerin kalkınmasında, hem de buldukları bölgelerin sosyo-ekonomik yönde gelişmesine neden olan önemli bir unsurdur. Mevcut üniversiteler ile birlikte yeni kurulan üniversitelerin de amacı bölgesel eşitsizliği ortadan kaldırmak, sosyal, kültürel ve ekonomik bazda bölgesel eşitsizliği en aşağı seviyeye indirmek ve buna katkı sağlamak olmuştur (Arap, 2010: 10- 11). Söz konusu katkıyı sağlayan üniversite eğitim sistemi, sosyo-ekonomik gelişmenin niteliğindeki beşeri sermayenin temelini oluşturmakla birlikte, toplumların sağlıklı büyümelerini, ekonomik ve siyasal kimliklerini elde edebilmeleri için çağdaş dünyanın ana hedefi haline gelmiştir

(Doğramacı, 1999: 18).

Az gelişmiş bölgelerin kültür ve eğitim düzeylerinin yükselmesi yükseköğretim kurumları tarafından gerçekleştirilmektedir. Üniversiteler bireyleri sadece bugüne değil mesleki gelişimlerine katkıda bulunarak gelecek içinde hazırlamaktadır (Kabadayı, 1992: 50). Üniversiteler ekonomik olarak vergi, üretim, tüketim ve yatırım artışı gibi olumlu katkılar sağlarken, sosyal olarak suç oranında azalma, vatandaşlık bilincinin gelişmesi, teknoloji kullanma becerisinin artması, daha uzun ve sağlıklı bir yaşam gibi katkılar sağlamaktadır. Üniversitelerin sosyo-ekonomik gelişmeye katkıları aşağıda tabloda özetlenmektedir.

Tablo 1. Üniversitelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmeye Katkıları

Ekonomik	Sosyal
1. Üretkenlikte artış	1. Bağış ve topluma hizmette artış
2. İşgücü esnekliğinin artışı	2. Suç oranındaki azalma
3. Vergi gelirlerinde artış	3. Daha uzun ve sağlıklı yaşam
4. Tüketimde artış	4. Müşteri olarak daha iyi karar vermede
5. Yüksek kazanç düzeyi	5. Teknolojiye uyum sağlaması ve teknolojiyi daha iyi kullanma becerisinin gelişmesi
6. Devletten beklenen mali desteğin azalması	6. Kişisel sütunun yükselmesi
7. Yatırımdaki artış	7. Çocukların daha iyi yaşaması
8. İş bulmadakolaylık	8. Daha fazla hobi, boş zaman
9. Kişisel –mesleki hareketlik	9. Kişisel statünün yükselmesi
10. Daha iyi çalışma koşulları	10. Vatandaşlık bilincinin gelişmesi

Kaynak: Salih Öztürk- İshak Torun-Yıldız Özkök (2011), “Anadolu’da Kurulan Üniversitelerin İllerin Sosyo-Ekonomik Yapılarına Katkıları”, Mustafa Kemal Üniversitesi S.B.E. Dergisi, Sayı: 16, Cilt: 8, 152

İnsanın yaşam faaliyetlerinin tedariki, kültür unsuruyla iç içe yaşaması demektir. Bu açıdan her kurum faaliyeti kültür unsuruyla birlikte gelişme göstermektedir. Bu üniversite, bir kültür merkezi olarak, düzenlediği eğlence programları, müzik, sergi, gezi, ziyaret gibi etkinliklerle yerel ve ulusal kültürün yayılması ve geliştirilmesinde çok önemli bir konuma sahiptir. Bu yoldan hareketle, kantin, lokantalar, toplantı, sinema ve tiyatro salonları, gezi yerleri, kapalı ve açık spor salonları gibi sosyo-kültürel faaliyet alanları oluşturulmuştur. Bu faaliyetler üniversitede bütünleşmeyi sağlamaktadır. Böylece farklı fikirler ve düşünceler bir araya gelerek kültür oluşumuna katkı

sağlamaktadır. Ayrıca üniversiteler, sivil toplum örgütleriyle ve çeşitli kurum kuruluşlar ile sosyal sorumluluk projeleri gerçekleştirecek etkinlikler düzenleyip hedef kitlelere seslenmekte ve bilgi akışını sağlamaktadır. Üniversiteler, bölgedeki sanayi ve tarımın gelişmesine yardımcı olmak ve bölgenin ihtiyaçları doğrultusunda nitelikli elemanların yetişmesine ve bilgilerinin gelişmesine katkı sağlamak ve ilgili kuruluşlarla işbirliği yaparak çevre problemlerine alternatif bir çözüm getirecek önerilerde bulunmaktadır. Ayrıca bölgenin potansiyel gücünü ortaya çıkarıp, ekonomiye kazandırarak bölgeye ve ülke ekonomisine katkı sağlayacak olan bir bilim merkezlerinin ülkeye kazandırılması üniversitenin temel hedefi olmuştur

III. LİTERATÜR TARAMASI

Üniversitelerin sosyo-ekonomik kalkınmadaki rolü 1980'li yıllardan itibaren ilgi görmeye başlamış ve bu konu hakkında çalışmalar yapılmıştır. Yapılan çalışmalarda ki asıl amaç üniversitelerin bölgeye olan sosyo-ekonomik etkilerini ölçülebilir şekilde ortaya koymaktır. Son yıllarda açılan birçok üniversite ile hemen hemen üniversitesiz il kalmamıştır. Her ilde üniversite açılmasıyla birlikte bu üniversitelerinin bölgesel kalkınmaya ve dolayısıyla ülke kalkınmasına etkileri önemli hale gelmiştir.. Tablo 2' de bu konuda yapılmış seçili ulusal ve ulusal çalışmalar ortaya konulmaktadır.

Tablo 2. Üniversitelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmeye Katkılarına İlişkin Yazın Taraması

Yazar	Kapsam
Saliha Erkonak Aydemir (1994)	Çalışmada Karadeniz Teknik Üniversitesi'nin, Trabzon' a ve çevresine doğrudan ve dolaylı ekonomik katkısının neler olduğu üzerinde inceleme yapılmıştır. Çalışma, ekonomik katkıları çarpan katsayısına ilişkin yaptığından dolayı Türkiye'deki ilk önemli çalışmaya imza atmıştır. Çalışma bulguları üniversitenin ilin ekonomisine olumlu katkıda bulunduğunu ortaya koymaktadır
Philip Cooke ve Robert Huggins (1997)	Çalışmada bölgesel kalkınmada Cardiff Üniversitesi'nin katkısı araştırılmıştır. Söz konusu katkı Keynesyen model harcama çarpan katsayıları ve talep yanlı gelir yöntemiyle hesaplanmış. Ve üniversitenin şehrin ekonomisine pozitif katkıda bulunduğu tespit edilmiştir.
Hatice Erkekoğlu (2000)	Çalışmada 1998-1999 eğitim öğretim yılı için Sivas Cumhuriyet Üniversitesi'nin

	kentin istihdam ve ekonomisine olumlu katkıları olduğu tespit edilmiştir.
Recai Çınar ve Ö. Selçuk Emsen (2001)	Atatürk Üniversitesi'nin Erzurum il ekonomisi ve sosyal yapısı üzerindeki etkileri'nin incelendiği çalışmaya göre, üniversitenin il ekonomisine canlılık kazandırdığı gözlemlenmiştir.
Bilginöglü ve arkadaşları (2002)	“Erciyes Üniversitesi'nin Kayseri İli'nin Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Yapısına Etkileri” adlı çalışmalarında, üniversitenin Kayseri'ye ekonomik anlamda katkı sağladığı tespit edilmiştir.
Glasson, (2003)	Üniversitelerin bölgesel ve yerel kalkınmaya etkilerini incelemiştir. Söz konusu çalışmaya göre üniversitelerin bölgesel ve yerel kalkınmaya istihdam, harcama olarak doğrudan ve dolaylı şekilde katkılar sağladığı tespit edilmiştir.
Newlands (2003)	Üniversitelerin kuruldukları bölgelerdeki etkilerini harcama ve bilgi olarak iki farklı boyutta incelemiştir. Söz konusu unsurların uzun dönemde etkili olduğu sonucuna ulaşmışlardır.
Cooke & Leydesdorff (2004)	Üniversitelerin nitelikli iş gücü yetiştirme fonksiyonunun bölgesel kalkınmadaki etkilerini incelemiştir. Ve bu etkinin pozitif ve anlamlı bir katkı olduğunu tespit etmişlerdir.
Nazım Çatalbaş (2007)	“Üniversite-Yerel Ekonomi İlişkisinde Kutuplaşma Teorisi İyi Bir Model Olabilir mi?” adlı çalışmada, şehirde bulunan üniversitelerin şehir ekonomisine faydalarını arttırabilmeleri için kalkınma kutuplarının önemli bir etken olduğu sonucuna varmışlardır.
Drucker ve Goldstein (2007)	Üniversitelerin, buldukları bölgelere daha çok teknoloji yoğun işletmeleri çekme, nitelikli bilgi donanımına sahip işgücü sağladığı ve ekonomik değişimlere esnek bir şekilde uyum sağlayabilme özelliklerine sahip olmalarının kentlerin sosyo-kültürel ve ekonomik yapısına olumlu katkı sağlayacağını ortaya koymuşlardır.
İshak Torun, Salih Öztürk ve Sayın San (2009)	Çalışmada Kafkas üniversitesinin kent kalkınmasındaki önemi araştırılmış ve 2004 yılı itibariyle Kafkas Üniversitesi'nin personel ve öğrenci sayıları ile toplam nüfusun %10'unu

	oluşturduğu ve kentin kalkınmasında itici bir rol üstlenmesi de, kentin sosyo-ekonomik anlamda kalkınmasında katkılarının olduğunu tespit etmişlerdir.
Hayriye Nur Görkemli (2009)	“Selçuk Üniversitesi'nin Konya Kent Ekonomisine Etkileri” çalışmasında, Selçuk Üniversitesi'nin Konya ekonomisindeki toplam istihdama ve toplam gelire olan katkılarını araştırmıştır. Ve üniversitenin gelir, istihdam açısından doğrudan ve dolaylı katkıları olduğu tespit edilmiştir.
Akçakanat, Çarıkçı, Dulupçu (2010)	Çalışmada, üniversitenin kent ekonomisine olan katkısı araştırılmıştır. Söz konusu çalışmada Isparta ilinin hem sosyo-kültürel hem de ekonomik anlamda kalkınmasında önemli katkısının olduğu sonucuna varılmıştır

IV. METODOLOJİ VE BULGULAR

Araştırma kalitatif ve kantitatif bir araştırmadır. Bitlis Eren Üniversitesi'nde bulunan 400 öğrenciyle anket yapılmıştır. 26 sorudan oluşan anket çalışması sonucunda üniversitenin bölgeye olan sosyo-ekonomik katkısı ortaya konulmuştur. Öncelikle ankete katılan öğrencileri tanıma amaçlı sorular sorulmuştur. Bitlis Eren Üniversitesi'nin, Bitlis ilinin sosyo-ekonomik kalkınmasında ki rolünü ölçmek için öğrencilere beşli likert ölçeği kullanılarak sorular yöneltilmiştir. Değerlendirilmenin yapılması için SPSS programı kullanılmıştır. Aşağıda anket çalışmasının verileri yer almaktadır.

Tablo 3. Cinsiyete Göre Değerlendirme

	Pearson Chi-Square Value	Asymp. Sig. (2-sided)
Sınıf	20.930	0.181
Fakülte/MYO	48.034	0.02
Bitlis-Öğrencilik	10.655	0.559
Oturma	33.581	0.06
Bitlis-Bulunma	15.741	0.471
Çalışma-Durumu	56.337	0.000
Aylık-Gelir	19.311	0.735
Gelir-Nerden	28.025	0.31
Konut-Kira	8.843	0.933
Gıda-Harcama	7.082	0.996
Sağlık-Harcama	10.545	0.837
Giyim-Harcama	8.405	0.989
Ulaştırma-Harcama	7.132	0.971
Eğitim-Harcama	7.957	0.950
Eğlence-Harcama	6.201	0.986

Haberleşme-Harcama	12.325	0.721
Diğer-Harcamalar	11.517	0.776
Yaşam Kalitesi	16.284	0.433
Sosyal Hayat	19.521	0.243
Kültür Düzeyi	12.749	0.691
Kentin-Değişim Yüzü	15.526	0.506
Bölgenin-Kalkınması	23.814	0.94
Kent Ekonomisine Katkı	10.197	0.856
Beşeri-Sermaye	13.876	0.608

Tablo 3 incelendiğinde cinsiyete göre yapılan çalışmada, sınıf, fakülte/MYO, Bitlis ilinde öğrencilik hayatı ile mi başladınız? Oturma türü, Bitlis de kaç ay bulunuyorsunuz? Çalışma durumu, aylık gelir, gelen gelir nereden? , konut kira, gıda harcama, sağlık harcama, giyim harcama, ulaştırma harcama, eğitim harcama, eğlence harcama, haberleşme harcama, diğer harcamalar, yaşam kalitesi, sosyal hayat, kültür düzeyi, kentin değişim yüzü, bölgenin kalkınması, kent ekonomisine katkı ve beşeri sermaye değerlerinin cinsiyet ile olan ilişkisi gözlemlenmiş, cinsiyete göre değişip değişmediğine bakılmaktadır.

Tablo 4. Cinsiyet ve Fakülte Çapraz Tablosu

Cinsiyet	Fakülte/MYO										
	Sağlık MYO	Hizn MYO	Fen Edebiyat	İİB F	Mimarlık	Besyo	İslami Bilimler	Teknik Bilimler	Bankacılık MYO	Toplam	
Kadın	Sayı	40	34	23	50	14	5	10	6	0	182
	Beklenen Değer	34,2	26	28,3	40,1	29,6	7,8	6,4	7,8	1,8	182
	Cinsiyet ile %	22,0	18,7	12,6	27,5	7,7	2,7	5,5	3,3	0,0	100,0
	Fakülte/MYO ile %	53,3	59,6	37,1	56,8	21,5	29,4	71,4	35,3	0,0	45,6
Erkek	Sayı	35	22	39	37	49	12	4	11	4	213
	Beklenen Değer	40	30,4	33,1	47	34,7	9,1	7,5	9,1	2,1	213
	Cinsiyet ile %	16,4	10,3	18,3	17,4	23,0	5,6	1,9	5,2	1,9	100,0

	Fakülte/ MYO ile %	46,7	38,6	62,9	42 ,0	75,4	70,6	28,6	64,7	100,0	53, 4
Toplam	Sayı	75	57	62	88	65	17	14	17	4	399
	Beklenen Değer	75	57	62	88	65	17	14	17	4	399
	Cinsiyet ile %	18,8	14,3	15,5	22 ,1	16,3	4,3	3,5	4,3	1,0	100,0
	Fakülte/ MYO ile %	100,0	100,0	100,0	100, 0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tablo 4 incelendiğinde kadınlar daha çok İİBF ve Sağlık/MYO tercih etmektedirler. Beklenen değer gerçekleşen değerden küçüktür. Erkekler ise İİBF ve Mühendislik ve Mimarlık Fakültesini tercih etmektedirler.

Tablo 5. Cinsiyet ile Oturma Türü Çapraz Tablosu

Cinsiyet		Oturma Türü					Toplam
		Aile Yanı	Devlet Yurdu	Özel Yurt	Kiralık Daire	İl Dışı	
Kadın	Sayı	67	66	15	30	4	182
	Beklenen Değer	54,1	61,4	11,4	51,9	3,2	182
	Cinsiyet ile %	36,8	36,3	8,2	16,5	2,2	100,0
	Oturma türü ile %	56,3	48,9	60,0	26,3	57,1	45,5
Erkek	Sayı	50	66	10	84	3	213
	Beklenen Değer	63,4	71,9	13,3	60,7	3,7	213
	Cinsiyet ile %	23,5	31,0	4,7	39,4	1,4	100,0
	Oturma türü ile %	42,0	48,9	40,0	73,7	42,9	53,3
Toplam	Sayı	119	135	25	114	7	400
	Beklenen Değer	119	135	25	114	7	400
	Cinsiyet ile %	29,8	33,8	6,3	28,5	1,8	100,0
	Oturma türü ile %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tablo 5 incelendiğinde beklenen ve gerçekleşen değerlerde kadınlar erkeklere göre daha çok ailelerinin yanında kalmayı tercih etmektedir. Erkekler ise kadınlara göre kiralık dairede kalmayı tercih etmektedir.

Tablo 6. Cinsiyet ile Çalışma Durumu Çapraz Tablosu

CİNSİYET		ÇALIŞMA DURUMU					
		Hayır	Kampüste		Kampüs Dışı		Toplam
			Yarı Zamanlı	Tam Zamanlı	Yarı Zamanlı	Tam Zamanlı	
Kadın	Sayı	167	10	1	3	1	182
	Beklenen Değer	155,2	10	5,9	5,9	5	182
	Cinsiyet ile %	91,8	5,5	0,5	1,6	0,5	100,0
	Çalışma Durumu ile %	49,0	45,5	7,7	23,1	9,1	45,5
Erkek	Sayı	171	12	11	10	9	213
	Beklenen Değer	181,6	11,7	6,9	6,9	5,9	213
	Cinsiyet ile %	80,3	5,6	5,2	4,7	4,2	100,0
	Çalışma Durumu ile %	50,1	54,5	84,6	76,9	81,8	53,3
Toplam	Sayı	341	22	13	13	11	400
	Beklenen Değer	341	22	13	13	11	400
	Cinsiyet ile %	85,3	5,5	3,3	3,3	2,8	100,0
	Çalışma Durumu ile %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Öğrencilerin %85.3'ü (341) Bitlis ilinde ikamet ederken çalışıyor musunuz? Sorusuna yanıt olarak hayır demiştir. %14.7'sinin kampüste tam ve yarı zamanlı, kampüs dışında tam ve yarı zamanlı olarak çalıştığı görülmektedir. Kadınların %49'u hayır cevabını vermiş, %45.5'i ise kampüste yarı zamanlı çalışıyor cevabını vermiştir. Erkeklerin %84.62'si kampüste tam zamanlı, %81.8'i ise kampüs dışı tam zamanlı çalışıyorum cevabını vermiştir.

Tablo 7. Sınıfa Göre Değerlendirme

	Pearson Chi-Square Value	Asymp. Sig. (2-sided)
Cinsiyet	20.930	0.181
Fakülte/MYO	112.439	0.000
Bitlis-Öğrencilik	20.963	0.051
Oturma	48.776	0.000
Bitlis-Bulunma	117.350	0.000

Çalışma-Durumu	56.422	0.000
Aylık-Gelir	42.196	0.012
Gelir-Nerden	22.820	0.119
Konut-Kira	32.688	0.008
Gıda-Harcama	60.340	0.000
Sağlık-Harcama	50.568	0.000
Giyim-Harcama	34.919	0.021
Ulaştırma-Harcama	118.333	0.000
Eğitim-Harcama	29.165	0.023
Eğlence-Harcama	18.489	0.296
Haberleşme-Harcama	20.425	0.202
Diğer-Harcamalar	17.867	0.332
Yaşam Kalitesi	21.537	0.159
Sosyal Hayat	23.189	0.109
Kültür Düzeyi	35.200	0.004
Kentin-Değişim Yüzü	16.740	0.403
Bölgenin-Kalkınması	20.388	0.203
Kent Ekonomisine Katkı	29.883	0.019
Beşeri-Sermaye	33.857	0.006

Tablo 7 incelendiğinde sınıfa göre yapılan çalışmada; sınıf, fakülte/MYO, Bitlis ilinde öğrencilik hayatı ile mi başladınız, oturma türü, Bitlis de kaç ay bulunuyorsunuz, çalışma durumu, aylık gelir, gelen gelir nereden, konut kira, gıda harcama, sağlık harcama, giyim harcama, ulaştırma harcama, eğitim harcama, eğlence harcama, haberleşme harcama, diğer harcamalar, yaşam kalitesi, sosyal hayat, kültür düzeyi, kentin değişim yüzü, bölgenin kalkınması, kent ekonomisine katkı ve beşeri sermaye değerlerinin cinsiyet ile olan ilişkisi gözlemlenmiş cinsiyete göre değişip değişmediğine bakılmaktadır.

Tablo 7 incelendiğinde fakülte/MYO, oturma, Bitlis'te bulunma, çalışma durumu, gıda harcama, sağlık harcama, ulaştırma harcama, kültür düzeyi ve beşeri sermaye arasındaki ilişki Asymp. Sig. (2- sided) değeri 0.05' den küçük olduğu için anlamlıdır. Sınıf ile ilişkilerinde cinsiyet, Bitlis ilinde öğrencilik hayatı ile mi başladınız, aylık gelir, gelen gelir nereden, konut kira, giyim harcama, eğitim harcama, eğlence harcama, haberleşme harcama, diğer harcamalar, yaşam kalitesi, sosyal hayat, kentin değişim yüzü, bölgenin kalkınması, kent ekonomisine katkı değerleri ile olan ilişkisi Asymp. Sig. (2- sided) değeri 0.05' den büyük olduğu için anlamsızdır. Bundan dolayı tablo olarak anlamlı olan verilerin tabloları yoruma açık olacaktır.

Tablo 8. Sınıf İle Oturma Türü Çapraz Tablo

Sınıf		Oturma Türü					Toplam
		Aile Yanı	Devlet Yurdu	Özel Yurt	Kiralık Daire	İl Dışı	
1. sınıf	Sayı	48	55	8	19	1	131
	Beklenen değer	39	44,2	8,2	37,3	2,3	131
	Sınıf ile %	36,6	42,0	6,1	14,5	0,8	100,0
	Oturma türü ile %	40,3	40,7	32,0	16,7	14,3	32,8
2.sınıf	Sayı	34	38	8	32	0	112
	Beklenen değer	33,3	37,8	7	31,9	2	112
	Sınıf ile %	30,4	33,9	7,1	28,6	0,0	100,0
	Oturma türü ile %	28,6	28,1	32,0	28,1	0,0	28,0
3.sınıf	Sayı	21	23	4	24	2	74
	Beklenen değer	22	25	4,6	21,1	1,3	74
	Sınıf ile %	28,4	31,1	5,4	32,4	2,7	100,0
	Oturma türü ile %	17,6	17,0	16,0	21,1	28,6	18,5
4.sınıf	Sayı	15	19	5	37	3	79
	Beklenen değer	23,5	26,7	4,9	22,5	1,4	79
	Sınıf ile %	19,0	24,1	6,3	46,8	3,8	100,0
	Oturma türü ile %	12,6	14,1	20,0	32,5	42,9	19,8
Lisansüstü	Sayı	1	0	0	2	1	4
	Beklenen değer	1,2	1,4	0,3	1,1	0,1	4
	Sınıf ile %	25,0	0,0	0,0	50,0	25,0	100,0
	Oturma türü ile %	0,8	0,0	0,0	1,8	14,3	1,0
Toplam	Sayı	119	135	25	114	7	400
	Beklenen değer	119	135	25	114	7	400
	Sınıf ile %	29,8	33,8	6,3	28,5	1,8	100,0
	Oturma türü ile %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tablo 8'yi incelediğimizde 1. 2. sınıflar aile yanında ve devlet yurdunda kalmayı tercih etmişlerdir. Gerçekleşen değer beklenen değerden büyüktür. Ayrıca 3. ve 4. sınıflar kiralık dairede kalmayı tercih etmektedirler.

Tablo 9. Sımf İle Bitlis'te Bulunma Çapraz Tablo

		Bitlis'te Bulunma					Toplam
		Ocak-Mart	Nisan-Haziran	Temmuz-Eylül	Ekim-Aralık	Diğer	
1. sımf	Sayı	7	5	80	39	0	131
	Beklenen Değer	10,5	5,6	69,1	45,5	0,3	131
	Sımf İle%	5,30	3,80	61,10	29,80	0,00	100,00
	Bitlis'te Bulunma İle %	21,90	29,40	37,90	28,10	0,00	32,80
2. sımf	Sayı	11	3	51	47	0	112
	Beklenen Değer	9		59,1	38,9	0,3	112
	Sımf İle%	9,80	2,70	45,50	42,00	0,00	100,00
	Bitlis'te Bulunma İle %	34,40	17,60	24,20	33,80	0,00	28,00
3. sımf	Sayı	6	2	41	25	0	74
	Beklenen Değer	5,9	3,1	39	25,7	0,2	74
	Sımf İle%	8,10	2,70	55,40	33,80	0,00	100,00
	Bitlis'te Bulunma İle %	18,80	11,80	19,40	18,00	0,00	18,50
4. sımf	Sayı	7	6	39	27	0	79
	Beklenen Değer	6,3	3,4	41,7	27,5	0,2	79
	Sımf İle%	8,90	7,60	49,40	34,20	0,00	100,00
	Bitlis'te Bulunma İle %	21,90	35,30	18,50	19,40	0,00	19,80
Lisansüstü	Sayı	1	1	0	1	1	4
	Beklenen Değer	0,3	0,2	2,1	1,4	0	4
	Sımf İle%	25,00	25,00	0,00	25,00	25,00	100,00
	Bitlis'te Bulunma İle %	3,10	5,90	0,00	0,70	100,00	1,00
Toplam	Sayı	32	17	211	139	1	400
	Beklenen Değer	32	17	211	139	1	400
	Sımf İle%	8,00	4,30	52,80	34,80	0,30	100,00
	Bitlis'te Bulunma İle %	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Tablo 9'u incelediğimizde 1, 2, 3 ve 4. sınıflar Bitlis ilinde 7-9 ay boyunca bulduklarını söylemişlerdir. Ayrıca 3. ve 4. sınıfları

incelediğimizde, 10-12 ay arasında Bitlis ilinde buldukları beklenen değer ve gerçekleşen değer arasında çok büyük bir fark olmadığı gözlemlenmektedir.

Tablo 10. Sınıf İle Çalışma Durumu Çapraz Tablo

Sınıf		Çalışma Durumu					Toplam
		Hayır	Kampüste Yarı Zamanlı	Kampüste-Tam Zamanlı	Kampüs Dışı-Yarı Zamanlı	Kampüs Dışı-Tam Zamanlı	
1. sınıf	Sayı	118	8	0	5	0	131
	Beklenen Değer	111,7	7,2	4,3	4,3	3,6	131
	Sınıf İle%	90,10	6,10	0,00	3,80	0,00	100,00
	Çalışma Durumu İle%	34,60	36,40	0,00	38,50	0,00	32,80
2. sınıf	Sayı	93	8	3	4	4	112
	Beklenen Değer	95,5	6,2	3,6	3,6	3,1	112
	Sınıf İle%	83,00	7,10	2,70	3,60	3,60	100,00
	Çalışma Durumu İle%	27,30	36,40	23,10	30,80	36,40	28,00
3. sınıf	Sayı	63	2	4	4	1	74
	Beklenen Değer	63,1	4,1	2,4	2,4	2	74
	Sınıf İle%	85,10	2,70	5,40	5,40	1,40	100,00
	Çalışma Durumu İle%	18,50	9,10	30,80	30,80	9,10	18,50
4. sınıf	Sayı	66	4	4	0	5	79
	Beklenen Değer	67,3	4,3	2,6	2,6	2,2	79
	Sınıf İle%	83,50	5,10	5,10	0,00	6,30	100,00
	Çalışma Durumu İle%	19,40	18,20	30,80	0,00	45,50	19,80
Lisansüstü	Sayı	1	0	2	0	1	4
	Beklenen Değer	3,4	0,2	0,1	0,1	0,1	4
	Sınıf İle%	25,00	0,00	50,00	0,00	25,00	100,00
	Çalışma Durumu İle %	0,30	0,00	15,40	0,00	9,10	1,00
Toplam	Sayı	341	22	13	13	11	400
	Beklenen Değer	341	22	13	13	11	400
	Sınıf İle %	85,30	5,50	3,30	3,30	2,80	100,00
	Çalışma Durumu İle %	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Tablo 10'u incelediğimizde 1.sınıfta çalışan sayısı daha azdır. Beklenen değer gerçekleşen değerden daha küçüktür. İlk sınıflarda çalışma sayısı daha düşük ilerleyen sınıflarda ise çalışma sayısının ilerlediği görülmektedir. İlk sınıflarda yarı zamanlı çalışma daha fazla iken, üst sınıflarda tam zamanlı çalışmada artış olduğu gözlemlenmektedir.

Tablo 11. Sınıf İle Gıda Harcaması Çapraz Tablo

Sınıf		Gıda Harcamaları						Diğer	Toplam
		100-300 TL	301-500 TL	501-800 TL	801-1000 TL	1000 TL Üzeri			
1. sınıf	Sayı	83	36	9	2	1	0	-30,86	
	Beklenen Değer	86,8	33,7	7,5	1,3	1,3	0,3	-31,77	
	Sınıf İle%	63,40	27,50	6,90	1,50	0,80	0,00	-23,57	
	Gıda Harcama İle%	31,30	35,00	39,10	50,00	25,00	0,00	12,51	
2.sınıf	Sayı	77	29	5	0	1	0	-28,73	
	Beklenen Değer	74,2	28,8	6,4	1,1	1,1	0,3	-27,14	
	Sınıf İle%	68,80	25,90	4,50	0,00	0,90	0,00	-25,67	
	Gıda Harcama İle %	29,10	28,20	21,70	0,00	25,00	0,00	-0,35	
3.sınıf	Sayı	51	16	6	0	0	1	-18,06	
	Beklenen Değer	49	19,1	4,3	0,7	0,7	0,2	-17,94	
	Sınıf İle%	68,90	21,60	8,10	0,00	0,00	1,40	-24,37	
	Gıda Harcama İle %	19,20	15,50	26,10	0,00	0,00	100,00	59,94	
4.sınıf	Sayı	54	20	3	1	1	0	-19,73	
	Beklenen Değer	52,3	20,3	4,5	0,8	0,8	0,2	-19,12	
	Sınıf İle%	68,40	25,30	3,80	1,30	1,30	0,00	-24,97	
	Gıda Harcama İle %	20,40	19,40	13,00	25,00	25,00	0,00	9,81	
Lisansüstü	Sayı	0	2	0	1	1	0	0,46	
	Beklenen Değer	2,7	1	0,2	0	0	0	-1,02	
	Sınıf İle%	0,00	50,00	0,00	25,00	25,00	0,00	11,67	
	Gıda Harcama İle %	0,00	1,90	0,00	25,00	25,00	0,00	18,08	
T o p l a m	Sayı	265	103	23	4	4	1	-96,93	
	Beklenen Değer	265	103	23	4	4	1	-96,93	

Sınıf İle%	66,30	25,80	5,80	1,00	1,00	0,30	24,22
Gıda Harcama İle %	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Tablo 11'i incelediğimizde gıda harcamaları 100-800 TL arasında olduğu görülmektedir. Gıda harcamalarının 100- 500 TL arasında yoğunlaştığı görülmektedir. 1. 2. 3. ve 4. sınıflarda gıda harcaması 100-300 TL arasında daha fazla harcama yapıldığı görülmektedir. 300-800 TL arasında beklenen değer gerçekleşen değerden küçük çıkmıştır. Gıda harcamaları o aralıkta daha az yapılmaktadır.

Tablo 12. Sınıf İle Sağlık Harcaması Çapraz Tablo

Sınıf		Sağlık Harcama					Toplam
		0-20 TL	21-50 TL	51-100 TL	101-300 TL	301 TL Üstü	
1. sınıf	Sayı	54	51	21	2	3	131
	Beklenen değer	59,6	49,1	17	3,9	1,3	131
	Sınıf İle%	41,20	38,90	16,00	1,50	2,30	100,00
	Sağlık Harcama İle %	29,70	34,00	40,40	16,70	75,00	32,80
2.sınıf	Sayı	48	49	9	6	0	112
	Beklenen değer	51	42	14,6	3,4	1,1	112
	Sınıf İle%	42,90	43,80	8,00	5,40	0,00	100,00
	Sağlık Harcama İle %	26,40	32,70	17,30	50,00	0,00	28,00
3.sınıf	Sayı	34	27	13	0	0	74
	Beklenen değer	33,7	27,8	9,6	2,2	0,7	74
	Sınıf İle%	45,90	36,50	17,60	0,00	0,00	100,00
	Sağlık Harcama İle %	18,70	18,00	25,00	0,00	0,00	18,50
4.sınıf	Sayı	44	23	9	2	1	79
	Beklenen değer	35,9	29,6	10,3	2,4	0,8	79
	Sınıf İle%	55,70	29,10	11,40	2,50	1,30	100,00
	Sağlık Harcama İle %	24,20	15,30	17,30	16,70	25,00	19,80
Lisansüstü	Sayı	2	0	0	2	0	4
	Beklenen değer	1,8	1,5	0,5	0,1	0	4
	Sınıf İle%	50,00	0,00	0,00	50,00	0,00	100,00

	Sağlık Harcama İle %	1,10	0,00	0,00	16,70	0,00	1,00
Toplam	Sayı	182	150	52	12	4	400
	Beklenen değer	182	150	52	12	4	400
	Sınıf İle%	45,50	37,50	13,00	3,00	1,00	100,00
	Sağlık Harcama İle %	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Tablo 12'yi incelediğimizde genel olarak sağlık harcamaları 0-100 TL arasında olduğu görülmektedir. 1. sınıflarda sağlık harcaması daha az iken, 2. ve 3. sınıflarda artmıştır. 4. sınıflarda ise tekrar bir düşüş olduğu görülmektedir.

Tablo 13. Sınıf İle Ulaştırma Harcaması Çapraz Tablo

Sınıf		Ulaştırma Harcama					Toplam
		0-70 TL	71-100 TL	101-300 TL	301-500 TL	501 TL ve üzeri	
1. sınıf	Sayı	41	69	17	2	2	131
	Beklenen Değer	51,1	61,2	14,4	2,9	1,3	131
	Sınıf İle%	31,30	52,70	13,00	1,50	1,50	100,00
	Ulaştırma Harcama İle %	26,30	36,90	38,60	22,20	50,00	32,80
2. sınıf	Sayı	47	53	10	2	0	112
	Beklenen Değer	43,7	52,4	12,3	2,5	1,1	112
	Sınıf İle%	42,00	47,30	8,90	1,80	0,00	100,00
	Ulaştırma Harcama İle %	30,10	28,30	22,70	22,20	0,00	28,00
3. sınıf	Sayı	31	33	9	1	0	74
	Beklenen Değer	28,9	34,6	8,1	1,7	0,7	74
	Sınıf İle%	41,90	44,60	12,20	1,40	0,00	100,00
	Ulaştırma Harcama İle %	19,90	17,60	20,50	11,10	0,00	18,50
4. sınıf	Sayı	36	32	8	3	0	79
	Beklenen Değer	30,8	36,9	8,7	1,8	0,8	79
	Sınıf İle%	45,60	40,50	10,10	3,80	0,00	100,00
	Ulaştırma Harcama İle %	23,10	17,10	18,20	33,30	0,00	19,80

Lisansüstü	Sayı	1	0	0	1	2	4
	Beklenen Değer	1,6	1,9	0,4	0,1	0	4
	Sınıf İle%	25,00	0,00	0,00	25,00	50,00	100,00
	Ulaştırma Harcama İle %	0,60	0,00	0,00	11,10	50,00	1,00
Total	Sayı	156	187	44	9	4	400
	Beklenen Değer	156	187	44	9	4	400
	Sınıf İle%	39,00	46,80	11,00	2,30	1,00	100,00
	Ulaştırma Harcama İle %	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Tablo 13'ü incelediğimizde ulaştırma harcamaları genel olarak 0-500 TL arasındadır. 1.sınıfta 70-300 TL arası yoğunlaşma olduğu görülmektedir. İlerleyen sınıflara baktığımızda ise ulaştırma harcamaları düşmektedir.

SONUÇ

Bitlis Eren Üniversitesi özelinde sosyo-ekonomik gelişmede üniversitelerin rolünün incelendiği bu çalışmada aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

- 1- İdari ve akademik personeli, bünyesinde bulundurduğu öğrenci kapasitesi ve diğer sektörlerde faal olan işletmeler ile kurmuş oldukları ilişkiler sayesinde kentin ekonomisine büyük katkılar sağlamaktadırlar.
- 2- Üniversite her zaman uzmanlaşma ve iş bölümünün ortaya çıkardığı bilgi, eğitim ve beceri kazanmış bireylere ihtiyaç duymaktadır. Üniversite bizzat ihtiyaç duyulan bu kişilerin yetiştirilmesinden sorumludur.
- 3- Bitlis ilinde kurulan üniversite farklı bölgelerden gelen öğrencileri bir arada barındırmakta, kültürler arası etkileşim sağlamaktadır. Bu sayede farklı kültürlerin bir araya gelmesiyle kurulmuş olduğu bölgenin sosyo-kültürel yapısında değişim olmasına neden olmaktadır.
- 4- Bölgede bulunan insanlara pozitif yönde bir enerji vermektedir. Sosyo- ekonomik gelişmeye pozitif katkı sağladıkları için her ilde üniversitenin kurulması olumlu olarak görülmektedir.

- 5- Anketlerin istatistiksel olarak analizleri incelendiğinde cinsiyete göre bayanların İİBF ve Sağlık Meslek Yüksek Okulunu tercih ettiği, erkeklerin ise Mühendislik ve Mimarlık fakültesini tercih ettiği görülmektedir.
- 6- Bayan öğrenciler genellikle ailelerin yanında ve devlet yurdunda kalmayı tercih etmektedirler. Erkek öğrenciler bayan öğrencilere nazaran devlet yurdunda ve kiralık dairede kalmayı tercih etmektedirler.
- 7- Bayan ve erkek öğrencilerin çoğu çalışmayı tercih etmezken, erkek öğrencilerin %4,7'si kampüste yarı zamanlı çalışmayı tercih etmektedirler.
- 8- Sınıflara göre oturma türü belirlediğinde, 1. ve 2. sınıflar ailelerin yanında ve devlet yurdunda kalmayı tercih etmektedirler. 3. ve 4. sınıflar ise devlet yurdunun yanı sıra dairede kalmayı tercih etmektedirler.
- 9- Sınıflara göre oturma türü belirlediğinde, 1. ve 2. sınıflar ailelerin yanında ve devlet yurdunda kalmayı tercih etmektedirler. 3. ve 4. sınıflar ise devlet yurdunun yanı sıra dairede kalmayı tercih etmektedirler.
- 10- 1. 2. 3. ve 4. sınıf öğrencileri 7-9 ay boyunca Bitlis ilinde bulduklarını tespit edilmiş. Ayrıca, 3. ve 4. sınıfların 10-12 ay boyunca da kaldıkları gözlemlenmiştir.
- 11- Ankete göre 1. ve 2. sınıflar öğrenci iken çalışmaya olumlu bakmayıp hayır cevabını vermişken, 3. ve 4. sınıflar kampüste tam zamanlı ve kampüste yarı zamanlı çalıştıklarını söylemişlerdir.
- 12- Gıda harcamalarına bakıldığında öğrenciler 100-800 TL arası harcama yapmaktadırlar. 1, 2, 3 ve 4. sınıflar genel olarak gıda harcamasına 100-300 TL harcamaktadırlar.
- 13- Sağlık harcamaları 1. sınıflarda 20-50 TL arası iken, 2. ve 3. sınıflarda artış olmuş 50-100 TL arasında, 4. sınıflarda ise tekrar düşüşe geçmiştir.
- 14- Ulaştırma harcamaları 0-500 TL arasında olmuştur. 1. sınıflarda ulaşım yapılan harcama

70-300 TL arasındadır. İlerleyen sınıflarda ise ulaştırma harcamaları 0-70 TL arasına düşmektedir.

- 15- Bitlis Eren Üniversitesi'nin bölgeye olan katkısını incelediğimizde 1. 2. 3. ve 4. sınıflar üniversitenin kente katkısının olumlu yönde olduğunu söylemişlerdir. 2. sınıflar bu katkının 1.ve 4. sınıflara göre bu katkının daha fazla olduğunu söylemiştir.
- 16- Bitlis Eren Üniversitesi'nin cinsiyete göre katkısını incelediğimizde verilen cevaplar bayanlar ve erkek öğrenciler açısından olumlu olduğu görülmektedir. Bayan öğrenciler erkek öğrencilere göre bu katkının daha fazla olduğunu söylemişlerdir.
- 17- Bitlis Eren Üniversitesi'nin oturma türüne göre olan katkısı incelendiğinde, üniversitenin katkısının olumlu yönde olduğu görülmektedir. Özel yurttan kalanların Bitlis iline katkısının aile yanında, kiralık daire, devlet yurdu ve il dışında kalanlardan daha fazla olduğu görülmektedir.
- 18- Bitlis Eren Üniversitesi'nde öğrencilerin Bitlis ilinde kalma sürelerinin kente olan katkısına bakıldığında, 1-3 ay ve 10-12 aya arası kalan öğrencilerin 4-6 ve 7-9 ay arası kalan öğrencilerden daha fazla olduğu görülmektedir.
- 19- Bitlis Eren Üniversitesi'nin öğrencilerinin çalışma durumlarının kente olan katkısı incelendiğinde, kampüste yarı zamanlı ve tam zamanlı çalışanların katkısının çalışmayan, kampüs dışı yarı zamanlı ve kampüs dışı tam zamanlı çalışanlardan daha fazla olduğu görülmektedir.

Genel olarak Bitlis Eren Üniversitesi'nde öğrencilerin öğrencilik hayatı ile kalmaya başlamaları ve Bitlis ilinde sürekli olarak yaşıyor olmalarının kente katkısının ne olduğu incelendiğinde, katkısının olumlu olduğu görülmektedir. Bitlis ilinde sürekli olarak yaşayan öğrencilerin kente katkısının öğrencilik hayatı ile başlayanlardan daha fazla olduğu görülmektedir. Bu sonuçlar yazın taramasında bahsedilen çalışmalar ile benzer sonuçlara sahiptir.

Kaynakça

- Aydemir S. E. (1994), “Karadeniz Teknik Üniversitesinin Kent ve Bölge Ekonomisine Doğrudan ve Dolaylı Ekonomik Etkileri”, Bölgesel Kalkınma Sempozyumu, Trabzon: Karadeniz Teknik Üniversitesi, 195-210.
- Akçakanat, T., Çarıkçı, İ., Dulupçu, M.A. (2011), “ Süleyman Demirel Üniversitesi Öğrencilerinin Isparta’da Yaşam Kalitesi ve Isparta Halkına İlişkin Tutumlarının Değerlendirilmesi, 1-18.
- Barro, R. (2002), “Education as a Determinant of Economic Growth”, Edward P. Lazear (ed.) Education in the Twenty-first Century, Palo Alto, The Hoover Institution 9- 24.
- Bilginöglü, M. A., Atik H., Türker, O., Pamuk, Y. ve Düzgün R. (2002), “Erciyes Üniversitesi'nin Kayseri İli'nin Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Yapısına Etkileri”, Erciyes Üniversitesi Yayınları, No: 135.
- Cooke, P., Leydesdorff, L. (2006), “Regional Development in the Knowledge-Based Economy: The Construction of Advantage”, The Journal of Technology Transfer ,31 (1), 5-15.
- Çakmak, Ö. (2008), “Eğitimin Ekonomiye ve Kalkınmaya Etkisi”, Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi 11. Cilt, 2008.
- Çatalbaş, N. (2007), “Üniversite-Yerel Ekonomi İlişkisinde Kutuplaşma Teorisi İyi Bir Model Olabilir Mi? Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi, 3, 90-101.
- Çınar, R., Emsen, S. (2001), “ Eğitim ve İktisadi Gelişme: Atatürk Üniversitesinin Erzurum İl Ekonomisi ve Sosyal Yapısı Üzerindeki Etkisi”, 15 (1-2), 91-104.
- Çolak, M. (2010), “Eğitim Ve Beşeri Sermayenin Kalkınma Üzerine Etkisi”, Kamu- İş Dergisi, 11 (3),
- Doğramacı, A. (1999), “Cumhuriyet ve Üniversitelerimiz”, Cumhuriyet ve Üniversitelerimiz, Ankara: Başbakanlık Yayınları, 1999: 18.
- Drucker, J., Goldstein, H. (2007), “Assessing the Regional Economic Development Impacts of Universities: A Review of Current Approaches”, 30 (1), 20-46.
- Erkekoğlu, H. (2000), “ Bölge Üniversitelerinin Yerel Ekonomiye Katkıları: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Örneği”, 16, 211-229.
- Huggings, R., Cooke, P. (1997), “The Economic Impact Of Cardiff University: Innovation, Learning And Job Generation”, 41 (4), 325-337.

- Glasson, J. (2003), “The Widening Local and Regional Development Impacts of The Modern Universities- A Tale Of Two Cities (And North-South Perspectives)”, 18 (1), 21-37.
- Gönel, F.D (2010), Kalkınma Ekonomisi, *Efil Yayınevi*, 1. Basım, Ankara
- Görkemli, H.N. (2009), “Selçuk Üniversitesi'nin Konya Kent Ekonomisine Etkileri”, Selçuk Üniversitesi SBE Dergisi, 22, 169-184.
- Kabadayı Reşide (1992), “Teknolojik Değişme, İstihdam, Yeni İnsan Nitelikleri ve Eğitim”, Verimlilik Dergisi, Sayı: 3, 50.
- Newlands, D. (2003), “The Role Of Universities In Learning Regions”, ERSA 2003 Congress, University of Jyväskylä, Finland, (27–30 August), s.1–20.
- Torun, İ., Öztürk, S., Sayın, S. (2009), “Yöre Halkının Üniversiteye Bakışı ve Beklentileri: Kafkas Üniversitesi Örneği”, Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 10(21), 167-188.